

Dok su ovako predstavnici intelektualne hrvatske ljevice htjeli da se reorganizacija hrvatskog društva provede po uzoru Francuske, hrvatsko plemstvo i svećenstvo je uzimalo kao uzor Englesku, jer je engleski nacionalizam bio aristokratski nacionalizam i u engleskoj su aristokratski i viši svećenički slojevi uspjeli da pravovremeno provedu izvjesne reforme, a da kod toga ipak zadrže i dalje vlast u svojim rukama. S tim u vezi upozorava jedan od zastupnika na saboru 1848. hrvatsko plemstvo i svećenstvo, da je seljaštvo hrvatsko u stanju da silom postigne svoje zahtjeve, ako plemstvo i svećenstvo dobrovoljno ne dokinu sve feudalne odnose:¹⁰⁾

Vele neki, da sada valja uzet za primjer onu državu, koja polako ali sigurno napred stupa, kao Engleska. To samo u mirno doba biti može i nama se valja ugledat u primjer Francezke... sila je, nemože se na manjinu pazit. Mi smo danas spodobni lađi na uzburkanom moru, lađa hoće da se udavi, treba je izbavit, treba izbacit desetak, petnaest, da svi s lađom nepropanemo... Jel ni bolje, kad narod silu u ruci ima, svojevoljno odstupiti, nego se dati tome natjerati... U Francezkoj su se oni odrekli svega i pokazali su, da je bolje svojevoljno dati, nego da im se na silu otme.

Međutim predstavnici seljačkih interesa bili su preslabi na saboru od 1848. da zaštite seljake, jer je saborom dominiralo plemstvo i svećenstvo potpomo-

¹⁰⁾ Novine dalm. hèrv. slavonske, 18 sèrpnja 1848; izvještaj sa saborske sjednice od 7. srpnja.